

Fairdata-palvelut ja tutkimusaineistojen pitkäaikaisäilytys

Jessica Parland-von Essen

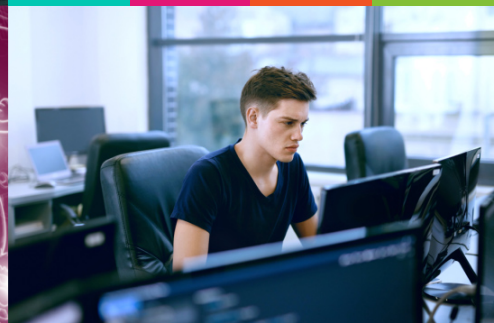
Fairdata-palvelut ja tutkimusaineistojen pitkäaikaisäilytys

- Mitä on Fairdata?
- Tutkimusaineistot digitaalisessa ympäristössä
- Tutkimusaineistojen erityispiirteet
- Linkitetty tieto
- Tutkijaa palveleva palveluekosysteemi

Fairdata.fi

Mitä on FAIR-data?

F**FINDABLE – LÖYDETTÄVÄ**

- Olennaiset tiedot kuvailtu riittävän tarkasti
- Kuvailusivu ja ainutkertainen pysyvä tunniste

A**ACCESSIBLE – SAAVUTETTAVA**

- Voidaan hakea internetistä
- Versiointi ja elinkaaren dokumentointi
- Muistosivu jos data on poistettu

I**INTEROPERABLE – YHTEENTOIMIVA**

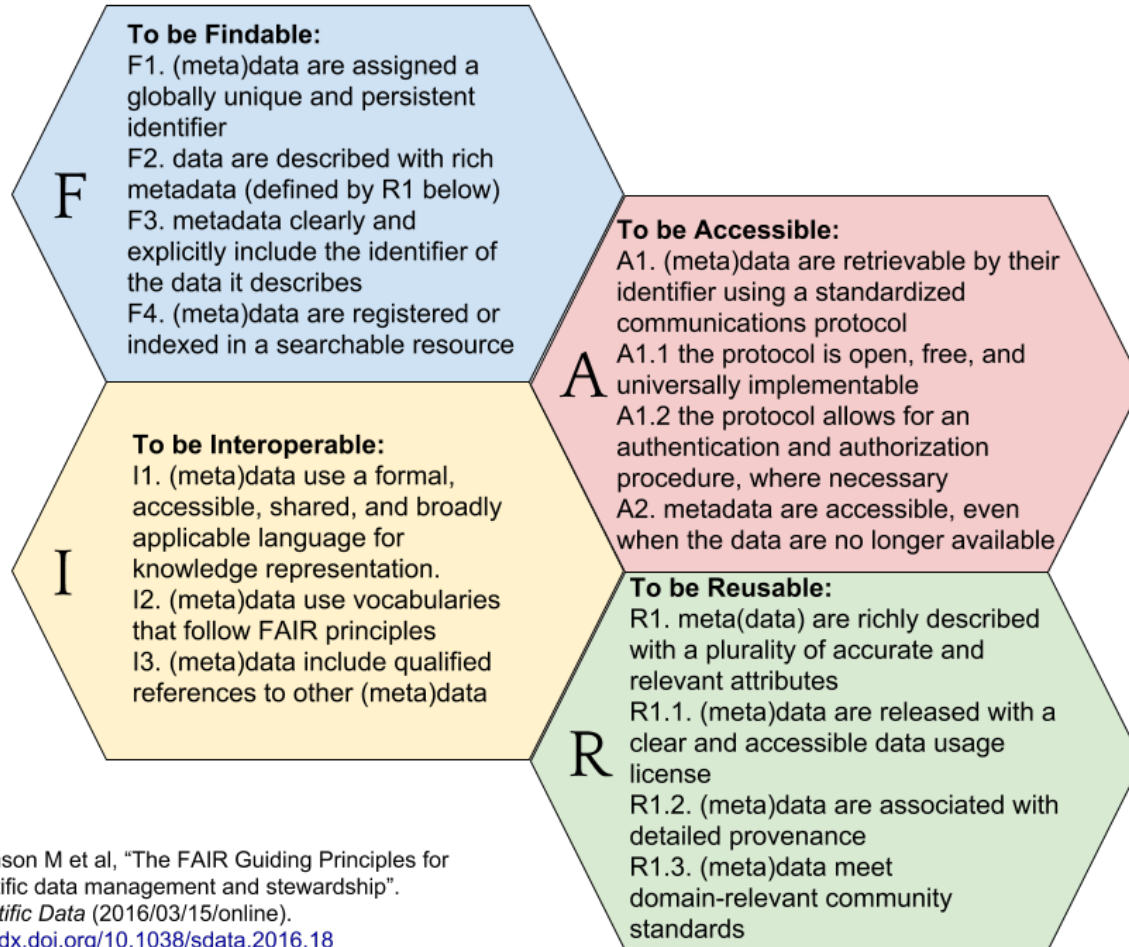
- Käytössä yleiset, dokumentoidut ja avoimet tiedostomuodot

R**RE-USABLE – UUDELLEENKÄYTETTÄVÄ**

- Data on hyvin dokumentoitu ja ymmärrettävää
- Käyttöoikeudet selkeästi esillä

The FAIR principles for research data

Wilkinson M et al, "The FAIR Guiding Principles for scientific data management and stewardship". *Scientific Data* (2016/03/15/online). <http://dx.doi.org/10.1038/sdata.2016.18>

Fairdata-palvelut

Fairdata-palvelut

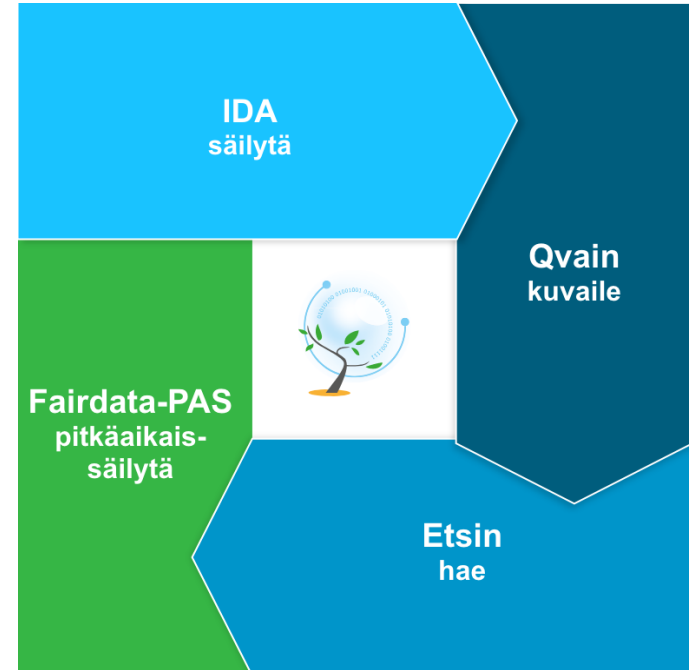
- OKM:n tarjoama palvelu suomalaiselle tutkimukselle
- Tutkimusorganisaatiot voivat saada säilytystilaa, jota jakavat edelleen tutkimusprojekteille
- Fairdata varmentaa aineistojen eheyden ja mahdollistaa kuvailun, julkaisun ja pitkäaikaissäilytyksen
- Pitkäaikaissäilytys vaatii erillisen sopimuksen OKM:n sekä CSC:n kanssa
- Lisää tietoa osoitteesta [Fairdata.fi](https://fairdata.fi)

Fairdata.fi

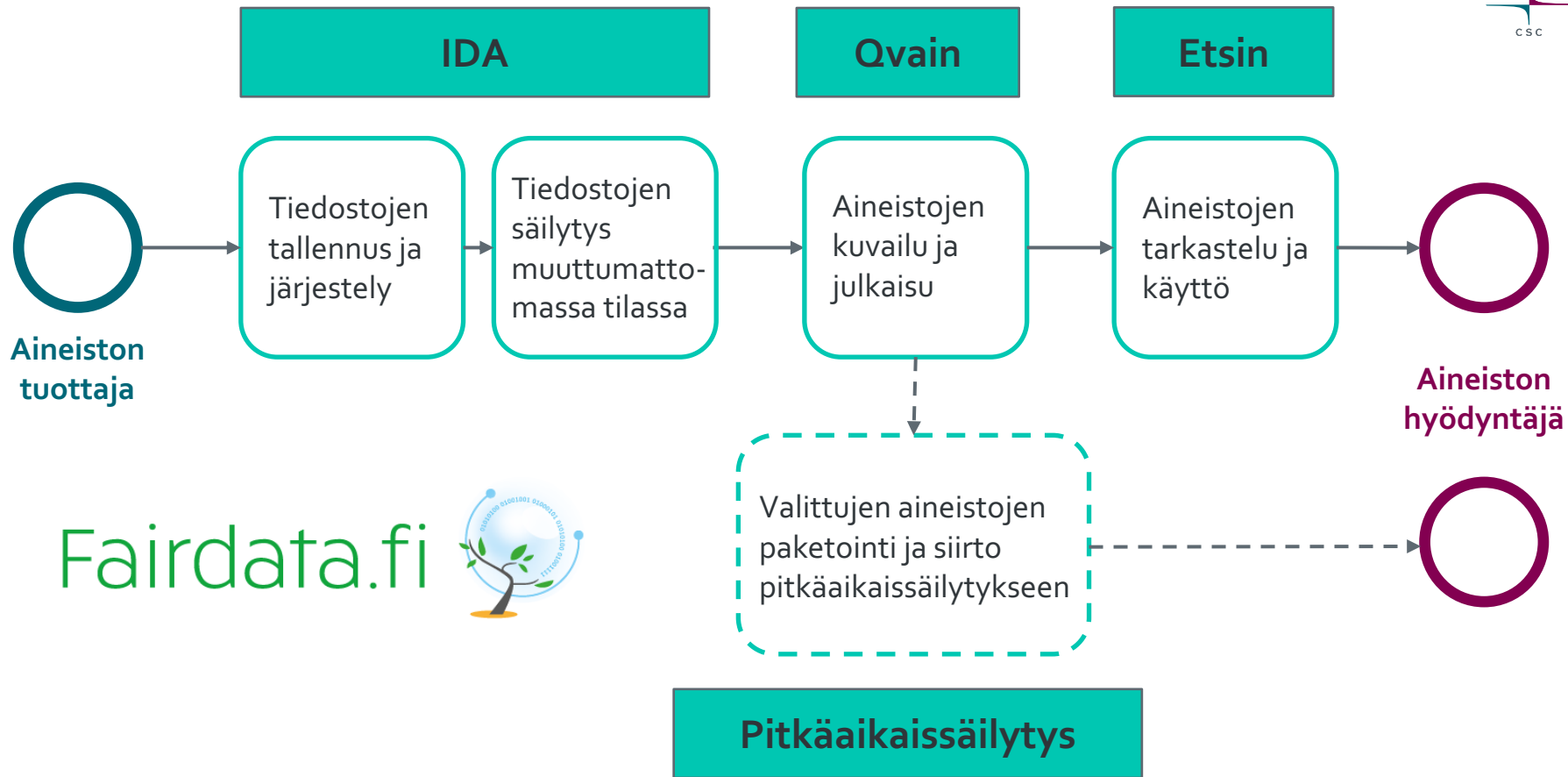
The Fairdata logo consists of a stylized tree with green leaves and a brown trunk, positioned in front of a blue globe with white latitude and longitude lines.

Fairdata-palvelukokonaisuus

- Fairdata-kokonaisuus varmistaa tutkimuksen todennettavuuden, toistettavuuden, sekä turvaa tietoaineistojen pitkäaikaisen saatavuuden
- Sujuva siirtyminen eri palveluiden välillä
  - Kertakirjautuminen palvelukokonaisuuteen
  - Kuvailutietojen siirtyminen palveluiden välillä
- Kokonaisuuteen kuuluu
  - Säilytyspalvelu **IDA**
  - Kuvailupalvelu **Qvain**
  - Hakupalvelu **Etsin**
  - Pitkäaikaissäilytyspalvelu **Fairdata-PAS**

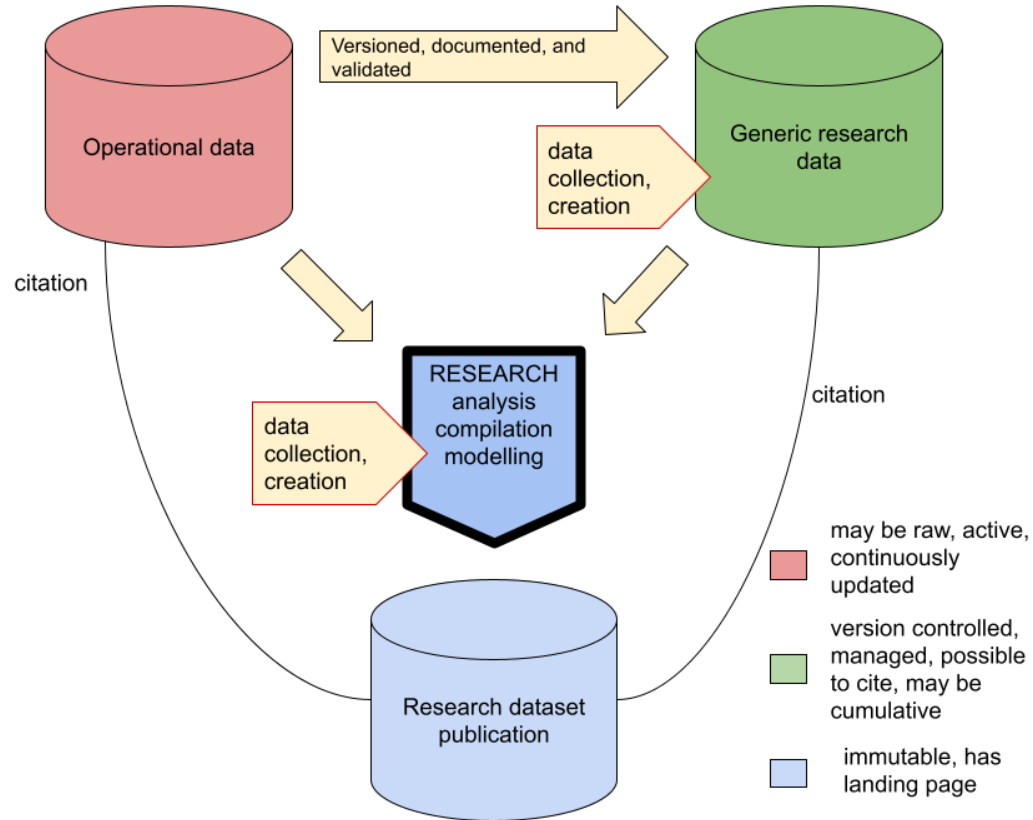

Tutkimusainestot digitaalisessa ympäristössä

Uudenlaisia aineistotyypppejä

Uudenlaisia tekijyyksiä: CRediT Taxonomy

Fairdata.fi

<http://credit.niso.org/>

Uudenlaisia rooleja: DataCite Contributor Types

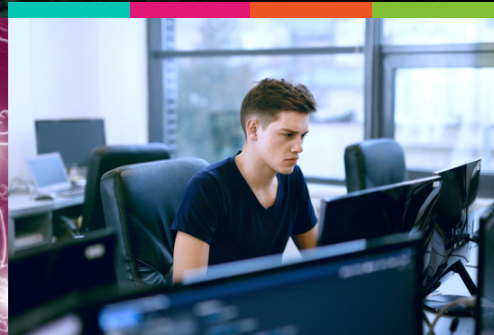

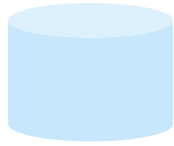
Fairdata.fi

<https://schema.datacite.org/>

Tutkimusaineistojen erityispiirteet

Kuvailusivu

Datatiedosto

Read me

Lisenssi

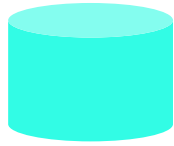

Konfiguraatio tiedosto

Fairdata.fi

Karttuva aineisto

Kuvailusivu

Datatiedosto

Datatiedosto

Read me

Lisenssi

Konfiguraatio tiedosto

Fairdata.fi

Suuri määrä tiedostformaatteja

File format version

Draft Registry: Reference data for research data administration Information domain: Education and training Organization: CSC - IT Center of Science

CODES INFORMATION

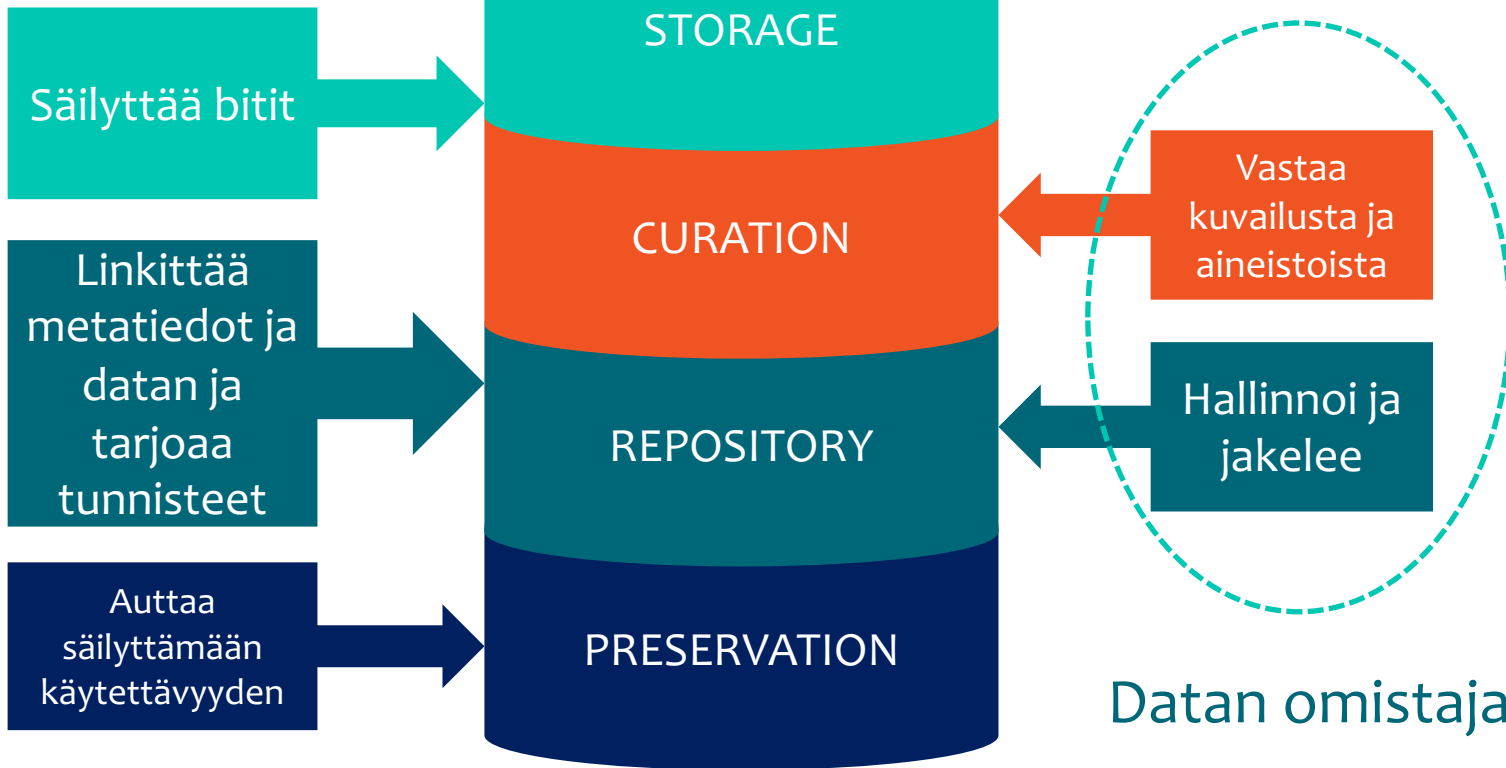
Search for code

98 codes

- text_csv
- application_epub+zip_2.0.1
- application_epub+zip_3.0.0
- application_epub+zip_3.0.1
- application_epub+zip_3.1
- application_xhtml+xml_1.0

IDA:ssa ei rajoituksia

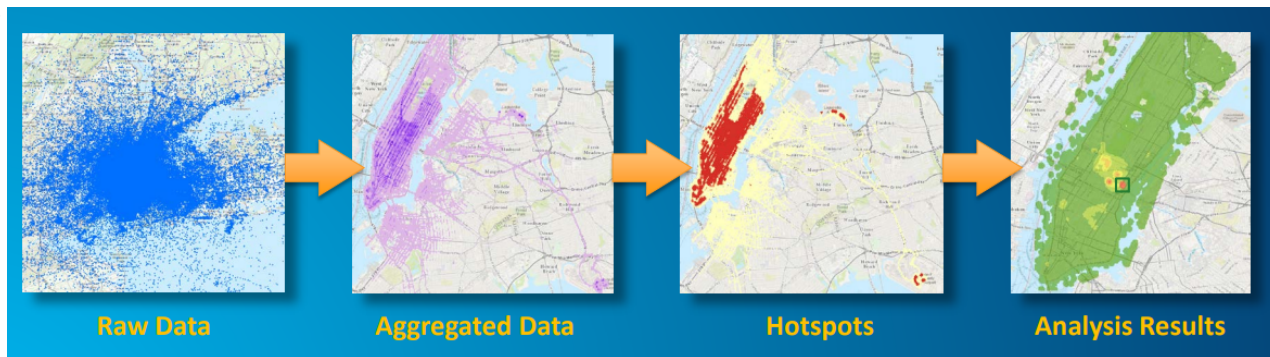
PAS-määritykset

Kompleksinen data

Finnish Digital Agency	Addresses of buildings		14.8.2020	SHAPE	ETRS-TM35FIN	Download	Description
Finnish Digital Agency	Addresses of buildings		15.8.2016	SHAPE	ETRS-TM35FIN	Download	Description
Finnish Digital Agency	Addresses of buildings		15.8.2018	SHAPE	ETRS-TM35FIN	Download	Description
Finnish Food Authority	Field plots	1:5 000 - 1:250 000	2012	SHAPE	YKJ	Download	Description
Finnish Food Authority	Field plots	1:5 000 - 1:250 000	2016	SHAPE	ETRS-TM35FIN	Download	Description
Finnish Meteorological Institute	Daily global radiation, 10km	10 km x 10 km	1961-2019	TIFF	ETRS-TM35FIN	Download	Description
Finnish Meteorological Institute	Daily global radiation, 10km	10 km x 10 km	1961-2019	NetCDF	ETRS-TM35FIN	Download	Description
Finnish Meteorological Institute	Daily maximum temperature predictions	10 km x 10 km	1981-2100	NetCDF	WGS84/ETRS-TM35FIN	Download	Description
Finnish Meteorological Institute	Daily maximum temperature, 10km	10 km x 10 km	1961-2019	NetCDF	ETRS-TM35FIN	Download	Description

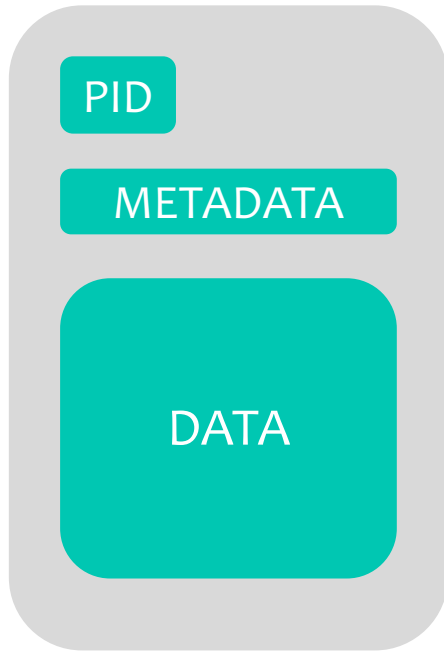
<https://paituli.csc.fi>

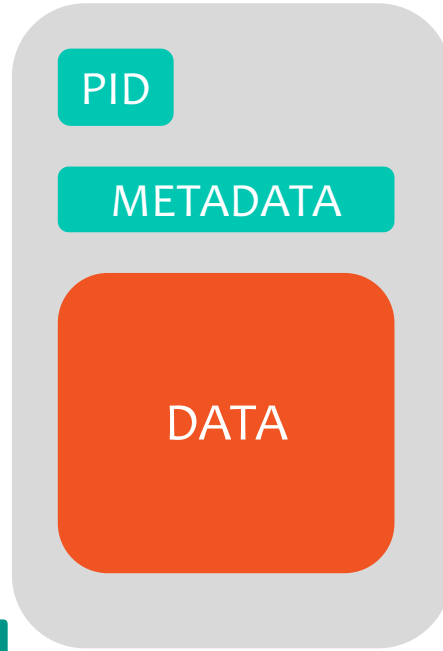
<https://www.qualitylifemag.com/case-studies-big-data-analytics-gis/>

Koneluettavuus ulottuu metatietoihin

DEEP FAIR

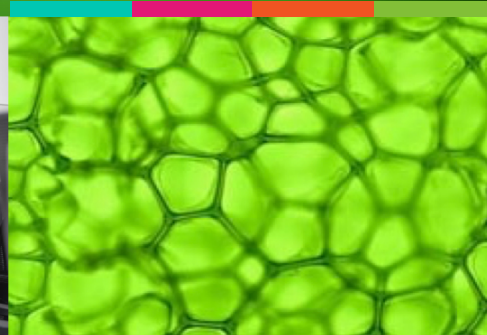
SHALLOW FAIR

Fairdata.fi

The Fairdata.fi logo features a stylized tree with green leaves and a blue globe-like canopy, set against a light blue circular background.

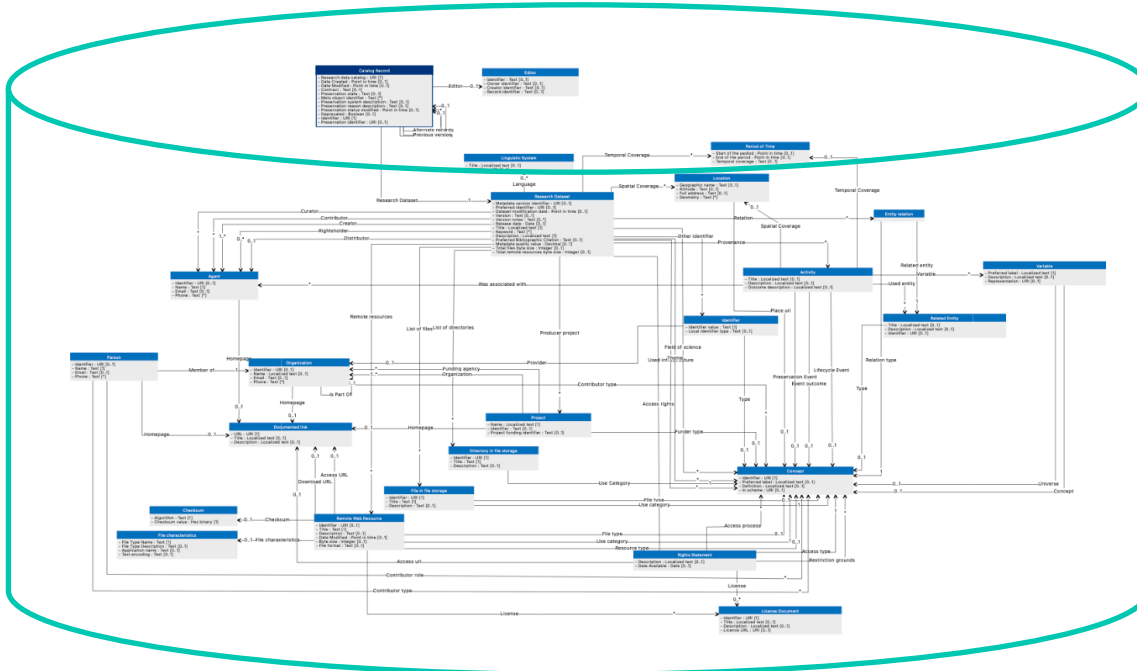
Linkitetty tieto

Semanttinen yhteentoimivuus

METAX

Sanastot

Koodistot

PIDit

Tutkimus-
tieto-
varanto

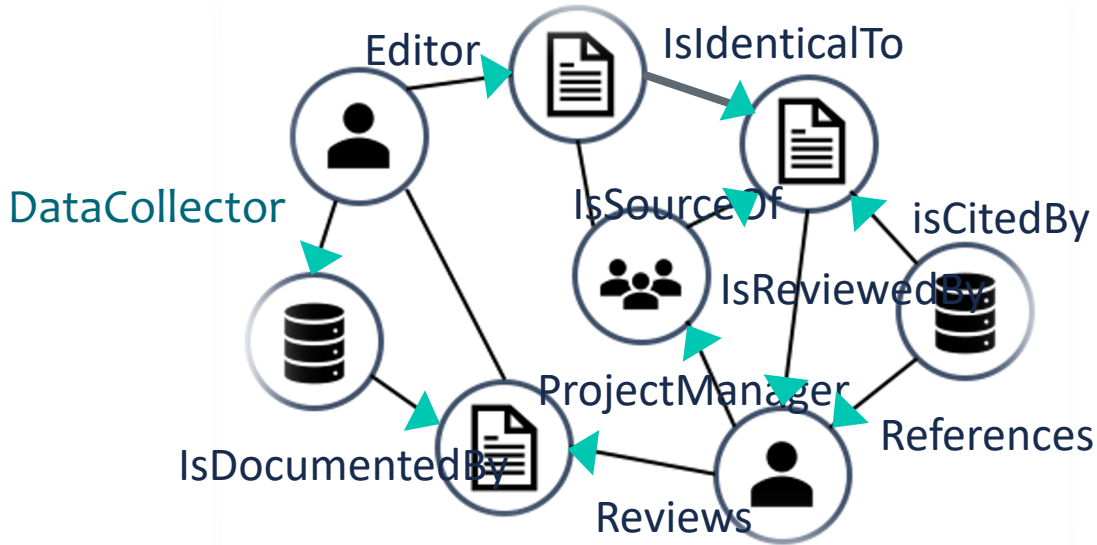
<https://tietomallit.suomi.fi/model/mrd/>

Fairdata.fi

Relaatiot ja tiedon linkittäminen

Fairdata.fi

Fairdata.fi

Tutkijaa tukeva palveluekosysteemi

Fairdata.fi

DataCollector
Producer
ProjectManager
ContactPerson
Supervis
ProjectLea
Distributor
RelatedPerson
ProjectMember
Manager
HostingInstitution
RegistrationAuth
Researcher
Sponsor
DataCurator
Editor
RightsHolder
RegistrationAgency
archGroup
PackageLeader

Jessica PvE
@jpve

Tutkimusdatanhallinnan osaamiskeskus

Datatukiverkosto

Tutkimusdatanhallinnan tukipalvelut

Fairdata-verkosto

PID-palvelut

asiakaspalvelu@csc.fi

facebook.com/CSCfi

twitter.com/CSCfi

youtube.com/CSCfi

linkedin.com/company/csc---it-center-for-science

github.com/CSCfi